

ΛΟΓΟΙ

Κατὰ Μάρτιον δὲ τοῦ 1946 ἐξελέγη Πρόεδρος μέλος τῆς ᾿Ακαδημίας ᾿Αθη-
νῶν. Τέλος, ἀπεστρατεύθη τὸ ἔτος 1956 προαχθεὶς εἰς ᾿Υποστράτηγον.

᾿Ελαβε μέρος ὡς Στρατιωτικὸς ἰατρός εἰς τοὺς τότε πολέμους. ᾿Ηγωνίσθη
ἐν Μακεδονίᾳ (1933-1935) διὰ τὴν ἐξάλειψιν τῶν ἐστιῶν τοῦ ἐξανθηματικοῦ
τύφου. Τὸ 1935-1939 διεξήγαγεν αὐτόκλητος καὶ αὐτεπάγγελτος ἐπιτυχῆ ἀγῶνα
ἐξυγιάνσεως τῆς Θεσσαλίας ἀπὸ τῶν ἐλωδῶν πυρετῶν δεχθεὶς πανηγυρικῶς τὴν
εὐγνωμοσύνην τῶν δημοτῶν τῆς Θεσσαλίας. Τὸ ἔτος 1939-1940 ἐπικειμένου
τοῦ πολέμου διέτρεξε τὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν ᾿Ηπειρον, πρὸς ἐξυγιάνσιν
τῶν περιοχῶν συγκεντρώσεως τοῦ στρατοῦ μας, ἐξετάσας μικροβιολογικῶς ὑπερ-
τριαικοσίας πηγὰς καὶ ὕδραγωγεία. Τὸ 1940-41 διευθύνει, εἰς τὴν πρώτην γραμ-
μὴν τοῦ ᾿Αλβανικοῦ μετώπου, τὴν προφύλαξιν τοῦ στρατοῦ ἀπὸ τὰς ἐκραγείσας
ἐπιδημίας μετὰ τὴν μάχην τῆς Πίνδου καὶ δὴ ἀπὸ τὴν θανατηφόρον χολεροειδῆ
ἐντερίτιδα. ᾿Εβραβεύθη ἐπὶ τόπον τότε ἐκεῖ «ἐπὶ ἀνδρεία καὶ αὐτοθυσίᾳ». ᾿Ο
Μανουσάκης ἐξ αὐταπαρνήσεως ὑπὲρ τῆς ἐπιστήμης ὑπέβαλε τὸν ἑαυτὸν του εἰς
μακροχρόνιον αὐτοπειραματισμὸν διὰ νὰ λύσῃ σπουδαῖον ζήτημα τῆς ἐπιστήμης,
γενόμενος παράδειγμα πρὸς μίμησιν κατὰ τὴν γνώμην ξένων ἐπιστημόνων.

Μετέσχε τοῦ Διεθνoῦς Συνεδρίου Μικροβιολογίας ἐν Παρισίοις τὸ 1930,
διετέλεσεν ἀντεπιστέλλον μέλος ἀπὸ τοῦ 1938 τῆς ᾿Ιατρικῆς ᾿Εταιρείας τῶν Παρι-
σίων, ὡς καὶ μέλος διαφόρων ἐπιστημονικῶν ἐταιρειῶν ἐνταῦθα καὶ ἐν τῷ ἔξω-
τερικῷ. ᾿Εδημοσίευσε πολυσέλιδα συγγράμματα, «Πῶς καὶ διατί νοσοῦμεν» (1933)
μετὰ προλόγον ὑπὸ τοῦ γάλλου καθηγητοῦ του Ch. Zoeller, «Λοιμώδη νοσή-
ματα» (1937) μετὰ προλόγον τοῦ ᾿Ακαδημαϊκοῦ καθηγητοῦ του H. Vincent,
«Τὸ ἐλονοσιακὸν πρόβλημα» (1939), «Τὰ ὑγειονομικά μας» (1949-50) κ. ἄ.,
ἔκαμε δὲ καὶ πολλὰς ἀνακοινώσεις εἰς τὰς ξένας ᾿Ακαδημίας, ὡς καὶ εἰς τὴν
ἰδικήν μας.

Διὰ τοῦ περὶ Δαγγείου ἔργου τοῦ Μανουσάκη (*Fièvre de rigue, Paris 1930*,
ἐκ σελ. 40) ἡ ᾿Ελληνικὴ ἐπιστῆμη κατέλαβε περίβλεπτον θέσιν εἰς τὴν διεθνή
κλασσικὴν βιβλιογραφίαν, διότι διὰ τῶν μελετῶν αὐτοῦ, αἱ ὁποῖαι ἀνεγνωρίστη-
σαν καὶ μνημονεύονται εἰς κλασσικὰ συγγράμματα, ἀπεδείχθη ὅτι πρόκειται περὶ
διηθητοῦ ἰοῦ.

Ἴδου ἐν ὀλίγοις τὸ πολύμοχθον ἔργον σου ὑπὲρ τοῦ ᾿Ελληνικοῦ στρατοῦ,
ἰδου οἱ ἄρτυτοι κόποι σου ὑπὲρ τοῦ Κοινωνικοῦ συνόλου, ἰδου ἡ προσφορὰ σου
ὑπὲρ τῆς Πατρίδος. *Sit tibi levis terra Attica.*